

Hållbarhet

Uppdrag - Organisation - Arbetsätt

Capio S:t Görans Sjukhus Hållbarhetsprogram för 2017-2021 fokuserar på att vi aktivt ska bidra till ett ekologiskt hållbart samhälle och en god livsmiljö för nuvarande och kommande generationer. Vår utgångspunkt är därför att arbeta med de områden där vår miljöpåverkan är som mest betydande men även där vi har störst möjlighet att bidra, både ur ett samhälls- och hållbarhetsperspektiv.

Sjukhuset har en egen hållbarhetsgrupp som leds av hållbarhetschefen. Samtliga kliniker är representerade i gruppen och likaså nyckelpersoner som t.ex. hygiensjuksköterska, patientkostcontroller, representant från IT, Kommunikationsavdelningen, vårdenhetschefgruppen och sjukhusets ledningsgrupp. Hållbarhetsgruppen arbetar årligen fram en hållbarhetsverksamhetsplan som utgår från sjukhusets verksamhetsplan och Hållbarhetsprogram 2017-2021.

Som stöd, lokalt och sjukhusövergripande finns hållbarhetschefen, samt nätverket av hållbarhetsinformatörer som bl.a. har till uppgift att informera och stödja sina kolleger i sjukhusets och verksamheternas lokala hållbarhetsarbete

Förbättringsarbeten/projekt

Trots rådande pandemi har en rad aktiviteter för att underlätta genomförandet av de mål som finns i sjukhusets Hållbarhetsprogrammet genomförts.

- En årlig verksamhetsplanering för hållbarhet med nyckelpersoner från verksamheten genomfördes.
- Vi har fortsatt arbetet med att få med hållbarhetsperspektivet i alla flöden på sjukhuset.
- Fortsatt vårt arbete med att minska miljöpåverkan av engångs- och flergångsmaterial.
- Fortlöpande har vi arbetat för en säkrare och mer kostnadseffektiv läkemedelshantering som bl.a. minskar kassationen av läkemedel. I övrigt se Läkemedelsgruppens verksamhetsblad.
- Uppgraderat vårt kemikaliehanteringssystem ECOonline.
- Möjliggjort att vi numera kan följa energiförbrukningen i vissa husbyggnader.
- Arbetat med att minska patientmatsvinnet.
- Bibehålla målvärdet att minst 50 % av den totala volymen av kosten som serveras patienterna ska

vara ekologiskt.

- Minska klimatpåverkan från livsmedel och råvaror.
- Minska miljöpåverkan från textilier så att vi bl.a. når målvärdet att andelen textilier som är uteliggande i verksamheten i mer än 30 dagar ej ska överstiga 25 procent.
- Cykelvänligaste sjukhuset: I samarbete med Locum har vi genomfört två cykelservedagar för medarbetarna och en cykelservicestation har installerats på sjukhusområdet.

Fokusområden 2021

Livsmedel/Måltider

Capio S:t Görans Sjukhus mål är att 2021 ska 50 procent av verksamhetens livsmedel vara baserade på ekologiskt framställda produkter. Som ett led i detta har vi under året fortsatt att byta ut flera livsmedel till ekologiska alternativ. Nedan redovisas resultat för perioden 2015 till 2021.

Ekologiska livsmedel i förhållande till den totala volymen av livsmedel:

Ekologiska livsmedel	2021	2020	2019	2018
I procent	55	51	48	42 293

Klimatkompenserar

Som en del i vårt arbete kring att kompensera för sjukhusets negativa klimatpåverkan har vi under 2021 fortsatt vårt samarbete med WaterAid, som verkar i några av världens fattigaste och mest marginaliserade samhällen med målet att alla människor överallt ska ha tillgång till rent vatten, sanitet och hygien till år 2030.

Läkemedel

Capio St Görans sjukhus följer fem substanser som ingår i Region Stockholms förteckning över miljöbelastande läkemedel: Citalopram, Diklofenak, Ciprofloxacina, Felodipin, Venlafaxin. Målet är att minska användningen av substanserna men samtidigt måste den medicinska nyttan vägas in. Sjukhusets läkemedelsgrupp följer användningen och varje klinik får återkoppling månatligen. Följsamhet vid receptförskrivning till Kloka listan från Region Stockholms uppföljningsportal läkemedel följs och återkopplas till respektive klinik månatligen.

För övriga aktiviteter se Läkemedelsgruppens verksamhetsblad.

Transporter

Capio S:t Görans Sjukhus har som mål att minska varutransporterna till/från sjukhuset, en aspekt som vägs in i alla processer där det förekommer varutransporter.

Som ett alternativ till tjänsteresor används ofta distansmöten med stöd av videokonferens eller telemöte, vilket har medfört att koldioxidutsläppet för tjänsteresor under 2021 har fortsatt att minska.

Patienternas planerade resor till och från sjukhuset har

betydelse för sjukhusets totala klimatpåverkan. Vi har idag möjlighet att nyttja ny teknik för att minska antalet transporter genom tillämpning av vård på distans. Rätt använt kan vi med teknikens hjälp öka tillgängligheten och patientnyttan samtidigt som utsläppen av klimat- och hälsopåverkande gaser och partiklar minskar. Nedan redovisas andelen digitala patientbesök i relation till fysiska besök.

Andelen digitala patientbesök i relation till fysiska:

Digitala patientbesök	2021	2020	2019	2018
I procent	40	40	16	14

Produkter

Vi arbetar förebyggande för att minska inköpen samt förbrukningen av material, och prioriterar flergångsmaterial framför engångsmaterial där det är möjligt. Vi byter också till mer miljö- och klimatsmarta materialslag där det är görbart. När en produkt är förbrukad säkerställs största möjliga materialåtervinning genom en effektiv avfallshantering.

Arbetet med inventeringslistan över PVC-produkter sker fortlöpande, och i de fall det är möjligt ersätts dessa produkter med PVC-fria alternativ. Ytterst få PVC-produkter finns kvar. Endast PVC fria handskar används.

Under 2021 var målet att endast biobaserade skyddsförkläden skulle användas, men på grund av pandemin kunde detta inte uppnås. Resultat: 96 procent av skyddsförklädena utgjordes av biobaserat material.

Textilier

En central textiltvättning implementerats under 2020, vilket medför bl.a. att tid frigörs för vårdpersonalen, avdelningarnas textillager kan minskas och därmed minimeras risken att textilier blir uteliggande i mer än 30 dagar (vilket räknas som svinn). Andelen uteliggande personal- och patientkläder över 30 dagar ska vara högst 25 procent 2021. Nedan visas resultatet för perioden 2018 till 2021.

Andelen uteliggande personal- och patientkläder över 30 dagar:

Personal- och patientkläder	2021	2020	2019	2018
I procent	23	23	27,5	33,3

Kemikalier

I samband med ombyggnationer och flyttar har verksamheternas lokaler uppdaterats i kemikaliehanteringssystemet ECOonline.

Under hösten 2021 uppgraderades vårt kemikaliehanteringssystem ECOonline.

Avfall

Volymerna av källsorterat material ökar successivt p.g.a. att mer engångsmaterial har använts under pandemin, vilket i sin tur genererar i fler förpackningar. Parallellt med detta förs ett arbete med att försöka återvinna mer material som idag inte är möjligt, som t.ex. våra sängdraperier. Under hösten 2021 har vi fått klartecken att vi får sorteras packskynken som plast.

Allt matavfall återvinns till biogas.

Under året har vi skänkt sängar, sängbord, tangentbord, ortoser och kryckor till olika hjälporganisationer. Nedan visas resultatet av källsorterat avfall per patient och vård dygn.

Källsorterat avfall i kilo	2021	2020	2019	2018
Per patient och vård dygn	4,1	4,2	4,2	3,9

Förbättringsarbeten/projekt

- Utforma CStGs hållbarhetsstrategi för 2023-2026.
- Fortsatt utfasning av PVC.
- Fortsatt arbete med att minska miljöpåverkan av engångs- och flergångsmaterial.
- Fortsatt arbete med att välja livsmedel och råvaror som har en mindre klimatpåverkan.
- Fortsatt arbete med att bibehålla målvärdet 50 procent för ekologiska livsmedel.
- Fortsatt arbetet med att minska matsvinnet för att nå målvärdet att maximalt 15 procent av portionsvikten slängs 2022, samt att det totala matsvinnet ska ha minskat med 40 procent 2022 jämfört med 2017.
- Event klimatsmart och ekologiskt kost för medarbetarna hösten 2022.
- Följa Region Stockholms handlingsplan för läkemedel.
- Minska miljöpåverkan från textilier så att vi bl.a. når målvärdet att andelen textilier som är uteliggande i verksamheten i mer än 30 dagar ej ska överstiga 25 procent.

- Aktiviteter för att bli det cykelvänligaste sjukhuset.
- Fortsatt arbete med att minska transporter till/från sjukhuset och tjänsteresor.
- Fortsatt arbete med att minska energiförbrukningen.

Omställningar till följd av Covid-19

- Livscykelperspektivet för förbrukningsmaterial har inte kunnat bejakas fullt ut på grund av brist på material.
- Varustransporterna till/från sjukhuset har ökat på grund av brist på material.
- Patienttransporterna har minskat till/från sjukhuset på grund av färre elektiva patientbesök.
- Biltransporter gäster/besökare har minskat till/från sjukhuset pga besöksförbud/restriktioner.
- Biltransporter medarbetare till/från sjukhuset har ökat pga rekommendation om att undvika kollektivtrafiken om möjligt.
- Teamsmöten har ökat.
- Den årliga klimatsmarta veckan och hållbarhetsmånaden ställdes in på grund av pandemin.

Kontaktpersoner

Eva Öhrn
Hållbarhetschef